

Szám.

hogy
lek, a
rendje

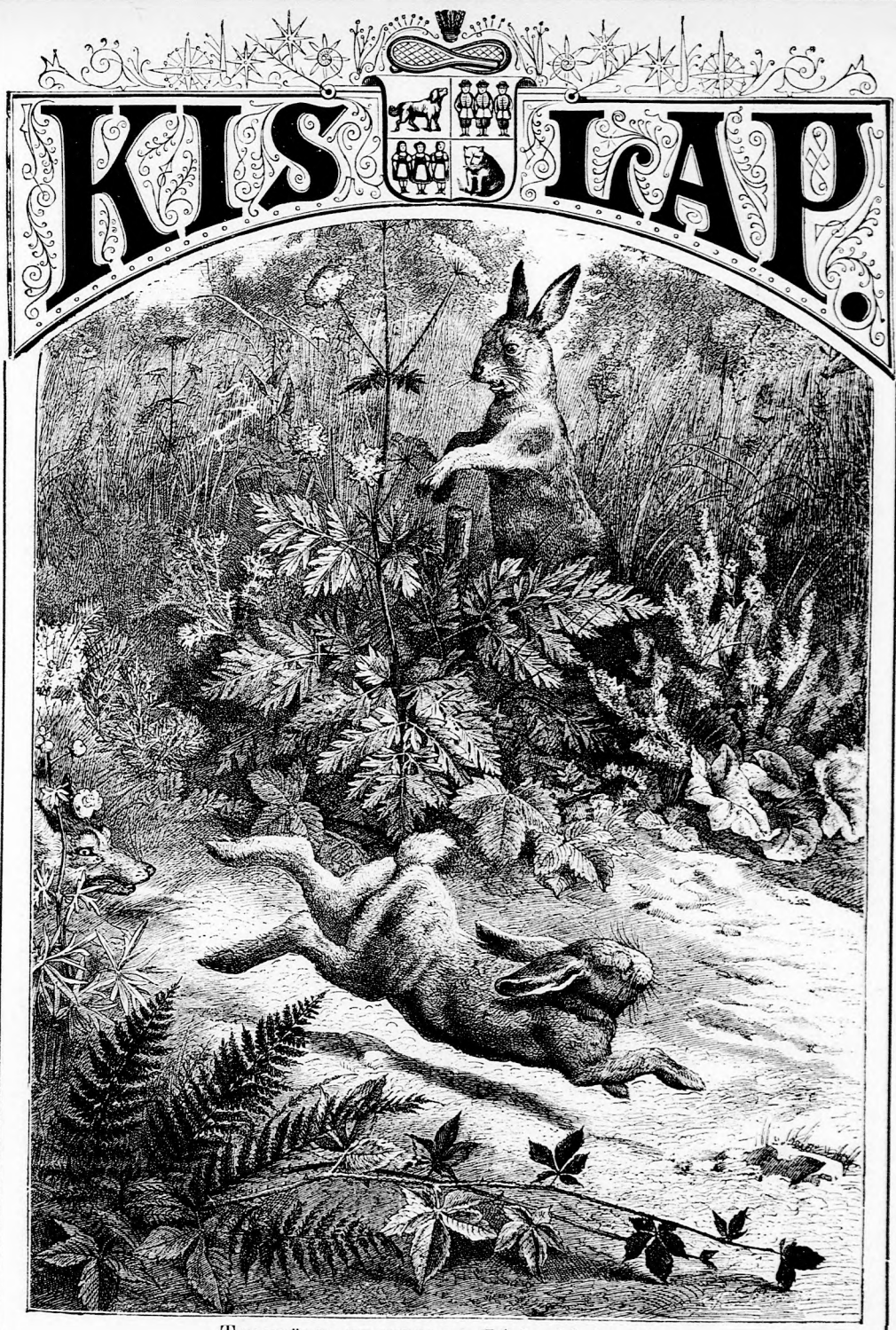
ottan
igly

snak
ég a
dést,
iben
mi-
nem

ín

sz,

t.

TAPSIFÜLES VESZEDELME. (Lásd a 90. lapon.)

XXIX. kötet, 6. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1885. augusztus 9-én.

A SZERETET ÚTJA.

— Elbeszélés. —
(Folytatás.)

— Ost, hamar! — kiáltá Kartai.
Andor izgatottan, félve is, de eltökélten is odalépett a lóhoz és gyorsan, ügyesen lehuzta a szerencsétlenül járt lovas lábáról a kengyelvasat, aztán megfogta a vállánál és az ut szélére vonszolta. Alig-alig birta, mert nagy termetű, nehéz sulyu férfiú volt, magától pedig nem mozdult, — teljesen eszméletlen volt, vérrel, sárral volt boritva, azt sem lehetett tudni, él-e még, vagy már meghalt.

Oly gyorsan történt mindez, hogy nem telt bele annyi idő, a mennyi alatt elolvassátok. Nem is birta volna Kartai sokáig tartani a szilaj állatot, mely csak egy pillanatig maradt csöndesen, a mint térdre rogyott. Aztán rögtön fölugrott ismét és kapálózni kezdett. Kartai pedig, látva, hogy a lovas már meg van szabadítva, eleresztette a kantárt s a ló elszárguldott.

A szerencsétlenül járt lovas eszmélet nélkül feküdt ott, fejből, kezeiből patakozott a vér úgy, hogy Andor iszonyodva fordult el. De Kartai oda sietett a sebe-sülthöz, hogy segítsen rajta. A mint lehajolt hozzá és fölemelte fejét, megrázódnival kiáltott fel:

— Nagy Isten! A testvérem! Zoltán!
Igen, a szerencsétlenül járt lovas Kartai Zoltán volt.

Odabent a fényes kastélyban természetesen nem gyanította senki, milyen veszedelem érte Zoltán urat. Az sem tűnt

fel, hogy sokáig marad oda. Akárhányszor megtörtént ez.

Teréz szokott módon töltötte idejét, tanult, a mennyire tetszett neki s a nevelő, mikor végre úgy ahogy elkészültek a leczkével, sétálni indult vele. Épen kiléptek az udvarra, mikor egy magas termetű, komoly és igen sápadt képű férfi állt eléjük. Udvariasan köszönt s a nevelőnőtől kérdé:

— Bocsánat, ez Kartai Zoltán leánykája?

Teréz kevélyen nézett az idegenre. . . mit kérdezősködik? Mi köze hozzá? A nevelő azonban illendően felelt:

— Igenis, ez Kartai Teréz. . . és én vagyok a nevelőnője. Miért kérdi?

— Azt itt meg nem mondhatom, épen mert itt van a leányka. Fontos közölni valóm van, de csak kegyednek.

Az idegen oly határozott hangon beszélt, hogy Matild kisasszony nem tagadhatta meg kívánsága teljesítését. Így szólt tehát:

— Ha oly nagyon sürgős és fontos, akkor hát menjünk be a szobába.

Bementek, de velök ment Teréz is. Hallotta ugyan, hogy az idegen egyedül a nevelőnővel akar beszélni; de hát a kis királyné kíváncsi lett és ha ő is ott akar lenni, ki merne parancsolni neki. Mikor a szobába értek, a nevelőnő mondta neki:

— Kedvesem, menjen a kertbe, mindjárt ott leszek én is.

— Nem megyek, itt fogom megvárni. Erre az idegen komoly hangon szólt:

— Nem lehet, kedves gyermekem. A mit én mondani akarok, azt most még nem szabad hallania. Menjen ki.

— Nem megyek, — felelé Teréz. —
Itt nekem senki sem parancsol.

Ekkor azonban olyasmi történt, a mi talán még soha sem történt meg a kis királynéval: az idegen nyugodtan, de habozás nélkül megfogta a kis leányt és kivezette, az ajtót pedig becsukta utána. Ez bizony nagyon hasonlított ahhoz, mint mikor valakit kidobnak, toporzékolts is a kis királyné, de ez nem használt semmit s Teréz végre is mérgesen kiszaladt a kertbe, hol a szegény virágokon, bokrokon töltötte ki bosszuságát.

A nevelőnő szintén bámult és boszankodott az idegen viseletén.

— Kérem, legyen szíves megmagyarázni, mit jelentsen mindez? — kérde.

— Nagyon szomorú dolgot, — felelé az idegen. — Nem akartam, hogy ez a szegény gyermek váratlanul, hirtelen hallja meg a szörnyű csapást... lassanként kell előkészíteni a gyászhirre.

— Miféle gyászhirre? — kérde Matild kisasszony ijedten.

— Arra, hogy Teréz árva lesz, mire a nap leszáll.

— Árva lesz! Hiszen az lehetetlen! Atyja alig egy pár órával ezelőtt lovagolt ki, mindjárt itthon lesz.

— Kilovagolt, az igaz, de talán már mint holtat fogják haza hozni.

A nevelőnő felsikoltott ijedtében. Kartai — mert ő volt az idegen — elbeszélte aztán, hogy történt a dolog s így végzé:

— Egy erdészlak volt legközelebb, oda vittük a sebesültet s lovas emberrel a szomszéd városból rögtön hívtunk orvost. Ez most is ott van a beteg mellett,

de segíteni nem segíthet rajta, kijelentette hogy a sebesült legfeljebb pár óráig élhet. Én tehát azért jöttem, hogy előre értesítsem itt önöket, nehogy váratlanul lepje meg a szörnyű eset a kis leánykát és... és az agg apát.

— Senki sem fog merni az öreg ur elé lépni ezzel a borzasztó hírrel! Oh, hogy adjuk ezt tudtára!

— Ha senki sem meri, akkor majd én mondom meg neki.

— Ön? Az még legrosszabb volna, ha idegen mondaná meg.

— Én nem vagyok idegen, hanem a fia.

Matild kisasszony elámult.

— A fia? Hát volt Zoltán urnak testvére?

— Igen, az én vagyok. Meghiszem, hogy atyám és Zoltán soha sem beszéltek rólam, de én Kartai György vagyok. De először is az a kérdés, hogy atyám maga elé bocsát-e engem. Ha hirtelen berontanék hozzá, ez már előre is nagyon fölizgatná az aggastyánt. Valakinek tehát elő kell őt készíteni arra, hogy én itt vagyok. Él-e még az öreg Ferencz, atyám hű komornyikja?

— Él. Mindjárt behivom.

Az öreg Ferencz majdnem épen olyan agg ember volt, mint gazdája; együtt vénültek meg s az öreg Kartai nagyon szerette a régi hű cselédet, ki már vagy ötven esztendeje volt a házban. Kartai Zoltán és György mint kis fiúk, aztán mint fiatal emberek, szintén sokszor tapasztalták a hű öreg Ferencz jóságát és szolgálatkészségét. A szelid György pedig kedvence volt.

Az ősz komornyik, amint most belépett s a szobában egy idegen férfit pillantott meg, egy kis ideig fészesen várta a parancsot; de amint jobban megnézte az idegent, egyszerre könyekre fakadva kiáltá:

— György urfi! György urfi!

— Igen, jó öregem, itt vagyok.

— Oh, hála Istennek, csakhogy végre visszahozta! Jaj milyen öröm lesz a házbán!

— Nem lesz öröm, Ferencz, mert gyászos hirt hoztam, inkább soha se láttatok volna, mint hogy ilyen hirt kellett hoznom. Magam fogom megmondani agg atyámnak, ha megengedi, hogy elébe lépjek.

— Ha megengedi-e! Hiszen mióta várjuk már! Mindjárt szaladok uramhoz, megvisszem neki a jó hirt... bizonyosan rögtön hivatni fogja.

A következő pillanatban György ott volt agg atya előtt, ki egy perczig némán tekintett rá, mintha a régi harag támadt volna föl újra benne; de aztán köny lopózott büszke szemeibe s kitárta karjait.

— Isten hozott vissza, fiam! — mondá. Sokáig némán átölelve tartották

egyedül. Végre az agg apa ismét kissé szigorú hangon így szólt:

— Nagyon makacs voltál, György. Miért nem feleltél tizenöt esztendő óta egyetlen egy levelemre sem?

— Leveledre, atyám? Soha sem kaptam tőled egy sort sem, azt hittem, soha sem akarsz többé velem kibékülni.

Az öreg indulatosan ugrott föl.

— Hah, az a hitvány Horgos! Hát

csakugyan jól sejtettem, hogy megcsalt, közénk állt és elsikkasztotta leveleimet. Keserűen fog lakolni. No csakhogy utolsó levelemet megkaptad, ezt már nem ő reá bízom.

— Ezt sem kaptam, de ezt bizonyosan azért, mert pár hete már nem voltam otthon. Fiammal járok-kelek itt a hegyvidéken.

— Fiaddal, az én kis unokámmal? Hol az a gyerek? Rögtön hozzátok ide!

— Nincs itt a házbán, atyám. Nem volt szándékom ide jönni, nem gondoltam, hogy szívesen fogadsz, mert leveledet nem kaptam meg.

— De hát akkor mi hozott ide? — kérde az öreg megütközve.

— Nagyon szomorú eset... eljöttem a hírrel magam, hogy ha ellenem

SZORGOS MISI ÉS REST PALI.

Szomorú történet 15 képen.

Majster uram mondá: míg én oda járok, Ezt a két pár cipőt jól megfoltozzátok.

már nem tartasz haragot, akkor én vigasztaljalak agg napjaidban.

— Nem, György, nem haragszom tovább... nagyon sokáig tartott már... tizenöt esztendeig! Én megtört aggastyán lettem, te is bizony maholnap már öreg ember leszel... felejsük a multat és a mit egymás ellen hibáztunk, hozzuk helyre szeretettel. De hát miféle szomorú hirt hozhatsz te, a miért vigasztalnod kell engem?

György lassan-lassan, kiméletesen elmondta Zoltán szerencsétlen esetét. Az öreg Kartai megrendülten hanyatlott székébe és csendesen zokogott. Aztán magához ölelte Györgyöt és így szólt:

— Az ég sulyos csapást mért rám, de küldött vigasztalást. Egyik fiamat elvette, de a másikat visszaadta. Menjünk Zoltánhoz, fiam, talán még életben találjuk. Bucsuzzunk el tőle örökre. Értésíteni kell Terézt... szegény gyermek!

Teréznek ezalatt a nevelőnő óvatosan, kiméletesen mondta el a szomorú hirt, hogy atyja halálán van. Az indulatos kis leány eleinte nem hitte s hevesen kiáltá:

— Az nem igaz... azt csak ez a csuf idegen beszélte, hogy ránk ijeszzen.

— Kedvesem, ez nem idegen, hanem a nagybácsi, a szegény apa testvére.

— Az sem igaz! Apácskának nincs testvére, nekem nincs semmiféle nagybácsi... ez mind hazugság.

— Teréz! Nem szabad így beszélni! György bácsi sokáig oda volt... valami nagy viszály volt közte s atyja és testvére közt. Most bent van nagyapánál, hogy vele is közölje a szomorú esetet, mely, fájdalom, igaz!

— Nem igaz, nem lehet igaz! Az én apácskámnak vissza kell térnie! Én nem

akarom, hogy meghaljon. Ezt csak az a csuf ember beszél!

A szegény kis királyné zokogva, sikoltozva kiáltozá ezt. Még soha sem érte semmiféle igazi szomorúság, mert mikor mamája meghalt, akkor ő még olyan piczike volt, hogy nem értette, mi az.

Most már nagyon

jól tudta, mit jelent az, ha atyját örökre elveszti. De azt semmikép sem bírta elképzelni, elhinni, hogy őt valami igazi nagy baj érhetne és vad harag támadt benne nagybátyja ellen, ki a szomorú hirt hozta.

György és agg atyja épen ekkor léptek be. György szeliden karjaiba ölelte Terézt, de ez daczosan eltaszította őt magától. A jó nagybátya nyájasan, szeretettel mondá:

— Kedves gyermekem, ne fuss tőlem, én nagybátyád vagyok, atyád testvére.

*Misi a munkához mindjárt hozzá látott,
Pali meg keserves hosszú papát vágott.*

Szomoru csapás ért mindnyájunkat, de leginkább téged. . . én szerető atyád leszek.

— Nem, nem! Nekem nem kell. . . nekem csak az én apácskám kell. . . nincs nagybátyám, nem is kell, nem akarom. . . nem szeretem.

És olyan haraggal nézett nagybátyjára, mint valami veszedelmes ellenségre. Kartai György egy csöppet sem vette rossz néven a daczos, haragos szavakat, hanem épen olyan gyöngéden, mint előbb, így szólt:

— Meghiszem, édes gyermekem, hogy most csak jó atyádra tudsz gondolni és hozzám még idegen vagy. De idővel majd másképp lesz. Ha én megmenthettem volna atyádat, az én testvéremet, örömmeláldoztam volna föl életemet is. A Mindenható úgy akarta, hogy mikor én visszatérek, ő elköltözzék örökre. Menjünk, atyám, siessünk hozzá.

Aztán a nevelőnőhöz fordulva mondá:

— Üljön szintén kocsi a kis leánygyal és jöjjenek. . . testvérem bizonyosan látni akarja még egyszer utoljára gyermekét.

Nem sokára ott voltak mindnyájan a kis erdészlakban, hol Kartai Zoltán halálán feküdt. Az orvos szomoruan fogadta őket, nem volt semmi remény, hogy megmenthessék a beteget.

A mint ott álltak mellette, egyszer pár pillanatra visszanyerte eszméletét s ráismert atyjára és testvérére. Halk hangon mondá:

— György. . . én nagyon gonosz voltam. . . nem akartam, hogy visszakerülj az atyai házba, örökre ki akartalak turni, hogy magam legyek az ur. . . Isten megbüntetett. . . de te bocsáss meg. . . ne állj boszút, szegény kis leánykám. . . légy jó hozzá, légy apja helyettem.

Ezzel behunyta szemeit és föl sem nyitotta soha többé. Meghalt. Téréz, ki hátrább állva, a haldokló halk szavait nem hallotta, de különben sem értette volna, félénken, megzavarodva nézte apja sápadt arcát. György megfogta a leánykát, oda vezette az ágyhoz s vele együtt letérdelt.

— Imádkozzál, leányom. Atyád nincs többé.

A Kartaiak fényes kastélyában nagyon megváltozott minden. A kevély, kemény Zoltán urat eltemették, a kis királyné árván maradt s Kartai György és fia Andor, kik pár nappal előbb még szegény vándorok voltak, most már az ősi kastélyban voltak otthon.

Andor eleinte alig tudta elhinni azt a roppant változást, mely az ő sorsukban történt. Valami mesének, álomnak gon-

*Immel-ámmal mégis csak belefog végre,
Ver beléje szöveget, a hol nem is léne.*

dolta, hogy ők többé nem térnek vissza a városba, a szegényes kis kántorlakba, hanem a fényes kastélyban fognak lakni mint előkelő, gazdag nagyurak. De mikor végre meggyőződött, hogy ez mégis igaz, arca kipirult az örömtől és majdnem ujjongva mondá:

— Hát csakugyan igaz, apácska? Most már mi is gazdagok, boldogok leszünk.

Atyja komolyan nézett rá. Láttá Andor szemeiben az öröm ragyogását és eszébe jutott az a másik gyermek, a szegény Teréz, a ki boldog kis királynéből hirtelen árva lett. Így szólt tehát:

— Most nagyon örülsz, fiam? Most már gazdagok vagyunk, az igaz, de hogy boldogok leszünk-e, azt még nem tudom, mert a gazdagság még nem boldogság. És ne felejtse, Andor, hogy mikor a szerencse ért, nagy gyász is jött vele, nagybátyád meghalt s ott van szegény leánykája, a ki árva lett.

Andor kissé megzavarodott.

— Kedves apácskám... talán meg is haragudtál rám... azt hiszed, hogy rossz szívű vagyok...

— Nem haragszom, kedves fiam. Csak féltelek.

— Féltesz? Mitől?

— A szerencsétől. Nem könnyű ám

nemesen, méltóan viselni a szerencsét, megmaradni szerénynek, jónak s nyájasnak akkor is, mikor módunkban van kielégíteni még szeszélyeinket is. Sokan, a kik jó sorsra jutottak, hamar elfelejtik, hogy vannak szenvedők, szerencsétlenek.

— Oh, apácskám, én nem fogom elfelejteni! Iparkodni fogok, hogy mindig jó legyek. És árván maradt kis rokonunkat igazán szívből sajnálom.

— Igyekezned kell, hogy jó testvérek legyetek. Teréz kissé indulatos leányka,

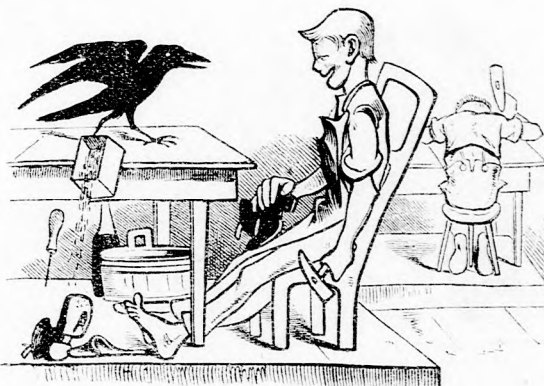
el is van kényeztetve. Ugy látom, nem lesz könnyű jól megférti vele. De neked kötelességed lesz nyájasnak, figyelmesnek lenni iránta és ha épen kell, hát türelmesnek, engedékenynek is kell lenned. És ha megszeretitek egymást, meglásd, milyen kellemes lesz

az, ha egy kedves hugocskád lesz.

— Majd boldogulok én vele! Tudom én, hogy a lányokkal nem lehet úgy pörölni, viaskodni, mint a fiukkal. Majd tudom, hogy kell bánni kis hugocskámmal.

Apja mosolygott, mert ő nem volt olyan nagyon bizonyos benne, hogy Andor valami könnyen boldoguljon az elképzeltetett kis királynéval.

Andort legelőször nagyapja elé kellett vezetni, mert az öreg ur mentül előbb látni kívánta unokáját. Andor kissé do-

*De egyszerre in ki jön látogatóba —
Majster uram kedvencz, szelid vén hollója.*

bogó szívvvel lépett be, de sokkal ügyesebb, s jobban nevelt fiu volt, hogysen illetlenséget követett volna el. Szerényen, tisztelettel közeledett az aggastyánhoz, megcsókolta kezét és nyugodtan a szemébe nézett. Ez pedig nem volt könnyü dolog, mert az öreg Kartai ugyancsak fürkészőleg nézte a fiut s éles, büszke tekintete előtt akárki lesütötte volna szemét. A hatalmas öreg ur már pusztán látásból is ki akarta találni, valjon ez az ő unokája méltó-e, hogy helyet foglaljon a híres Kartaiak közt. Végre komolyan, de nyájasan így szólt:

— Derék fiunak látszol... atyád kis fiu korában épen ilyen volt. Isten hozott, fiam, légy rajta, hogy megérem mindnyájunk szeretetét. És unokahugodat, Terézt, ugy szeresd, miut testvéredet. Ismered már?

— Nem ismerem, kedves nagyapa. Még nem láttam.

— Mindjárt ide hivatom.

Csöngetett s az inasnak megparancsolta, hogy Terézt vezesse be. Aztán így szólt ismét Andorhoz:

— Nyájasnak, engedelkenynek kell lenned Teréz iránt. Ő kissé makranczos, de jó szívv leányka.

Pár pillanat mulva belépett Teréz. Lassan, láthatólag kelleetlenül jött, mogor-

ván nézett maga elé s aki így látta, az bizony nem igen szerethette meg. Andor kíváncsian nézte kis rokonát s mindjárt ráismert arra a makranczos lovasnőre, kit az erdőben látott.

— Teréz, — szólt a nagyapa, — jöjj ide! Ime, itt van unokatestvéred, kit mától fogva ugy kell tekintened, mint édes testvéredet. Mindketten az én kedves unokáim vagytok s ha kedvem szerint akartok cselekedni, szeretni fogjátok egymást. Most mint jó testvérek, öleljétek és csókoljátok meg egymást.

Andor odalépett a leánykához és megölelte, megcsókolta, de Teréz nem viszonzta, hanem csak kelleetlenül vonogatta a vállát, aztán gyorsan elhuzódott Andortól és a nagyapa mellé állt. Ez a barátságatlan viselet persze nem valami

nagyon tetszett Andornak, de azért nem mutatott semmi haragot s eszébe jutott, hogy a szegény leányka kedvetlensége igen természetes, mikor atyját siratja. Az öreg Kartai is a szokottnál szelidebben simogatta meg Terézt és nyájasan mondá:

— No, nem megy az mindjárt... majd megbarátkoztok. Most még nagyon szomorú vagy, ugy-e, szegény árva kis királyném!

— Szeretnék kimenni... Matild

*Ha sok is a munka, gondolja Rest Pali,
Talán csak nem vétek egy kissé játszaní?*

kisasszonyhoz, — szolt Teréz félig könyezve, félig makranczosan.

— Menj, gyermekem. Vidd magaddal Andort is és mutogasd meg neki a kastélyt.

— Nem! — felelé Teréz daczosan. — Nem akarom, hogy velem jöjjön.

— No's, kicsikém, akkor hát menj magad. Látom, hogy most daczoskodó kedvedben vagy. Majd elmulik s aztán szeretni fogod nagybátyádat és Andort.

Teréz kiszaladt s utközben daczosan gondolá:

— Nem, csak azért sem fogom őket szeretni! Sem György bácsit, sem Andort. Bizonyos, hogy szegény apácskám sem szerette őket, mert különben szolt volna róluk és ők is eljöttek volna már régen ide.

A kis leány szerencsétlenségére

akadt, a ki még megerősítette benne az ilyen megátalkodottságot. Matild kisasszony, a derék, okos nevelőnő, hiába intette, a makranczos leányka inkább hallgatott azokra, a kik az ő kedve szerint beszéltek. Eddig minden szeszélye teljesült, de most mióta Kartai György ott volt a házbán, egyetmást nem engedtek meg a kis királynénak, mert György bácsi, bármennyire igyekezett megnyerni a kis leány

bizalmát, megtiltotta az olyan dolgokat, melyekről tudta, hogy nem gyermeknek valók. Ez bosszantotta Fanuit is, a komornát, ki Teréz körül a szolgálatot teljesítette. Eddig azzal nyerte meg a szeszélyes leányka kedvét, hogy megtett mindent, akármiféle oktalanságot kívánt Teréz, de most néha azt felelte:

— Nem tehetem, nem adhatom, kedves kisasszony, meg van tiltva.

— Ki tilthatja meg, ha én akarom?

— György bácsi... most már ő itt az ur. A nagypapa kiadta a parancsot, hogy ezentul mindenki György bácsinak tartozik engedelmeskedni, ő intézkedik mindenben. Most már nincs többé kis királyné.

Teréz egészen elvörösödött a haragtól s indulatosan kérde:

— Mért ne volna? Ha kedves jó

apácskám meghalt is, de én mégis az ő egyetlen leánya vagyok. Hát mért ne volnék most az, a mi eddig voltam?

— Jaj kedves aranyos kisasszonykám, azt még nem érti. Nagyot változott minden... a mi azelőtt Zoltán ur volt, az most György ur és Andor urfi lesz talán kis király. Az eddigi kis királyné most csak árva leányka. Oh, ez nagyon szomorú.

*Ni egy darab szivar, májsztr'uram itt hagyta,
Mért ne gyujtanék rá? látom, hogy jó fajta.*

Teréz megdöbbenve és lelkében mély haraggal hallgatta az ilyen oktalan fecsegést. Arra még kicsi volt, hogy komoly dolgokat igazán jól megértsen; csak azt értette meg, hogy mert atyja meghalt s mert György bácsi és Andor ide jöttek, hát ő többé nem az a hatalmas kis királyné többé, a kinek minden kívánsága teljesül. Ez bántotta hiúságát, büszkeségét és csak annál inkább elhatározta, hogy nem fogja szeretni rokonait.

Azt láthatta, hogy most már csakugyan György bácsi az ur a háznál. Az agg nagypapa ő rá bízott mindent, ép úgy, mint azelőtt Zoltánra. Meg is látzott mindenfelé a változás és az emberekörvendeztek a változásnak. Mert György pontos rendet tartott ugyan mindenben, de egyuttal szelid, jóságos ur volt.

Mindenkivel nyájasan bánt, a hol valakit bajban látott, rögtön segített rajta, s vidámabb lett az egész környék. Még az agg Kartai sem töltötte oly bus, komor gondolatokban napjait. Gyászolta meghalt fiát, Zoltánt, de György igyekezett fölvidítani ősz apját. Ha elintézte dolgait a nagy gazdaság körül, nem ment lovagolni, szórakozni, mint Zoltán tette volt, a ki csak egy pár perczre ment be naponként

az agg, törődött apához. György, mihelyt csak egy kis ideje volt, sietett be apjához és gyöngéd szeretettel, figyelmes gondolkodással törekedett arra, hogy az öreg urnak kellemes órákat szerezzen. Vidám beszélgetéssel szórakoztatta, felolvasott neki s mikor jó idő volt, kivezette az aggastyánt a kertbe, karját nyujtva támaszul a gyöngé, roskadozó öregnek. Föl is éledett az öreg ur annyira, hogy szinte megijjodni látszott s ha György néha va-

lamely sürgös dolog miatt kissé később érkezett, atyja már szinte türelmetlenkedett.

— Tudom, fiam — mondá ilyenkor vidáman, — azt szeretném én, ha mindig itt volnál mellettem. No persze, aznem lehet, tudom én jól, sok a dolog a mi nagy jószágunkkal. De hát sokat kell kárpótolnod, mert a mig távol voltál

tőlem, sok szomorú órát éltem.

(Folytatása következik.)

TAPSIFÜLES VESZEDELME.

(Képpel a czímlapon.)

ÉHESEN járt körül a róka, egész nap nem talált prédát. De végre kedvezett a szerencse s ravaszul mormogta:

— Ahá! lesz még jó vacsora, csak ügyesen kell hozzá fogni.

Igy né! Uraskodjunk, még van módunk benne.

Szorgos Misi inti: dolgozni jobb lenne.

(Vége következik.)

Egy bokor tövében kényelmesen hü-
sölt Tapsifüles meg a párja. Bármily
zajtalanul közeledett róka koma, az éber
nyulak észrevették s futásra készültek.
Látta ezt a róka és úgy tett, mintha éppen
nem törné rosszban a fejét, csak sétaképen
járna erre. És már messziről roppant
nyájasan kiáltá:

— Jó estét, kedves Tapsifüles ur!
Mennyire örvendek, hogy ismét láthatom!
Már talán nem is emlékszik rám?

— Nem emlékszem, hogy valaha
szerencsém lett volna ismeretni, — felelé
Tapsifüles gyanakodva.

— Persze, persze, nagyon régen volt
az... még akkor Tapsifüles ur csak afféle
virgoncz kis tacsó volt. Oh, én nagyon
jó barátságban éltem kedves szüleivel.
Megsirrattam őket, mikor gonosz vadászok
mezlőtték.

Ez meghatotta Tapsifülest, mert
szeretettel gondolt szüleire. Bizalmasab-
ban közeledett tehát a rókához, pedig a
párja intette:

— Ne higgy neki! Ravasz kópé ez,
gonosz neki még a mája is.

— Oh, kedves nyul asszonyság, hát
ilyen rosszat gondol felőlem? Hja, persze,
minket szegény rókákat mindenki rágal-
maz. Pedig igazi rókaszavamra mondom,
egyebet sem akarok, csak gyönyörködni
hajdani jó barátom fiában. Milyen nagy,
milyen derék lett! Nincsen ilyen derék nyul
hetedhét határban sem.

Szörnyen tetszett ez a hizelgés a
hiu Tapsifülesnek s büszkén szólt oda
folyvást szökésre készen álló párjának:

— Ne merd rágalmazni kedves jó
barátunkat. Most már csakugyan emlék-
szem rá kicsi koromból... szegről végről
atyafiak is vagyunk.

— Hogyne! Azért szeretném meg is
csókolni, — mondá a róka.

És odaugrott Tapsifüleshez, de oly
sajátságosan akarta megcsókolni, hogy
ijesztően kitérte a száját és mutatta hatal-

mas fogait. — egy harapás és vége Tapsi-
fülesnek! Szerencsére, Tapsifüles látta ezt,
rögtön megértette a ravaszságot s villám-
gyorsan felszökkenve, futásnak eredt. Az
éhes róka meg teljes erővel utána.

Jó ideig úgy látszott, hogy vége
Tapsifülesnek, mindjárt eléri a róka. De
Tapsifüles mégis jobban tudott futni s a
halálos félelem még inkább sarkalta, a
róka végre elmaradt, a baj elmúlt.

De Tapsifüles e naptól fogva nem hitt
többé a ravasz szónak.

PI-PA-CSI KIRÁLYFI.

— Tréfás mese. —

ot volt, hol nem volt, egyszer va-
lahol és valamikor tőlünk balra,
Khinától jobbra volt egy hatal-
mas birodalom, melynek a nagy és hi-
res Mo-Ro-Gó volt a királya. Boldog és
dicső király volt, a kit minden alattvalója
szeretett. Volt esze, hogy szeresse, mert
ha azt mondta volna, hogy nem szereti,
hát akkor csakugyan történt volna az
ilyen oktalan emberrel valami, a mit lett
volna oka nem szeretni. Mert azt már
csakugyan nem szeretheti senki, ha meg
sem kérdezik, csak úgy hamarosan be-
dugják valami mély pincze legsötétebb
fenekére és ott száraz kenyeren tartják,
még pedig nem is friss czipón.

De azért nehogy valamikép azt gon-
dolja valaki, mintha a dicső Mo-Ro-Gó
király rossz ember lett volna. Dehogy
volt az! Csak az a kis hibája volt, hogy
nem szenvedhette, ha valaki ellent mon-
dott neki. Hát ez valami nagy hiba?
Nem szereti azt senki, ellenben mindenki
szereti, ha beszédére azt felelik:

— Igaz, nagyon okosan volt mondva.

No's, hát egy olyan hatalmas király csak megkívánhatja, hogy ilyen kedves dolgot mondjanak neki. Aztán megkívánta Mo-Ro-Gó király, hogy ha neki király létére sincs valamije, hát másnak se legyen, mert az nem járja, hogy valaki olyasmivel dicsekedjék, a mi még a királynak sincs. Mikor tehát Mo-Ro-Gó király megkopaszodott, szigorú parancsot adott ki, hogy országában senkinek se legyen haja, a minek a borbélyok nagyon megörültek, mert minden ember kénytelen volt mindig az egész fejét beretváltatni. Mikor pedig Mo-Ro-Gó király az ebédnél jól lakott, nem szenvedhette, hogy legyen országában ember, a ki éhes; mikor tehát ebéd ideje elmúlt, köteles volt mindenki azt kiáltani:

— Jaj de jóllaktam!

Hogy mivel lakott jól, az már az ő gondja volt, de az bizonyos, hogy mindenki mondta és a királynak mindennap jelentették, hogy nincs éhes ember az egész országban. Mert ha akadt olyan vakmerő, a ki azt mondta, hogy nem lakott jól, mert nem volt mivel, azt mindjárt bedugták szintén a sötét pinczebörtön fenekére, ott pedig mindjárt másnap már bizonyosan azt beszélte, hogy most már jóllakott.

Igy hát szörnyen boldog ország volt a Mo-Ro-Gó király országa, mert ott senki sem panaszkodott. De mégis legboldogabb volt maga Mo-Ro-Gó király, ki vált mikor fia is született, akire majd egyszer ráhagyhatja boldog országát.

Mikor a kis királyfi született, olyan nagy volt Mo-Ro-Gó királynak az öröme, hogy megparancsolta, hogy az egész

országban minden ember egy álló hétig hasonlóképen örüljön. Nem is lehetett egy egész hétig egyebet látni, mint tánczó embereket. A ki csak kilépett az utcára, még ha sánta volt is, ugrált és tánczolt s Mo-Ro-Gó király nagyon meg volt elégedve, hogy az ő hű alattvalói annyira örvendenek a királyfi születésén. Csak egy vén tudós volt, aki egyszer nagyot ásitott és így szólt:

— De ostobák is az emberek! Milyen unalmas ez a sok ugrádozás.

Nyakon is csipték rögtön, de a vén tudós nem hiába volt tudós, iziben tánczolni kezdett maga is és azt mondta, hogy csak azért ásitott, mert a többiek nem tánczoltak eléggé vigan, majd ő megmutatja, hogy kell. Járta is a csárdást úgy, hogy mindenki megbámulta. Így hát nem került a pincze fenekére.

Mo-Ro-Gó királynak legfőbb gondja volt, hogy a fiából jeles és nevezetes férfiut neveljen. Fogadott is hozzá híres tanárokat és mestereket, de tudja isten, hogy történt, hogy nem, a jeles tanárok közül egyik sem tartotta ki tovább három napnál, negyednapra már megszökött. Mert hát Mo-Ro-Gó király azt nem engedhette meg, hogy olyan tanár tanítsa az ő fiát, a ki nem ért hozzá. A kis királyfi pedig mindegyikre azt mondta, hogy nem tud semmit, mindegyik csak ő tőle kérdegeti ezt is, azt is. Közönséges iskolában talán megjárja, hogy a tanulót kikérdezik, de a királyfi nem afféle közönséges diák.

— Tanítsanak meg engem úgy, hogy ne legyen velem fáradságom, — mondá a jeles királyfi.

— Igazad van, drága fiam. Megfize-

tem őket, hát tanítsanak úgy, hogy neked ne okozzanak vesződéséget. A melyik tanár ezt nem tudja, azt megbüntetem.

A királyfinak nagyon tetszett ez a tanítási mód. Ha nem tudta a leczkójét, hát a tanár kapott, mivel pedig soha sem tanult, hát soha sem tudta semmiféle leczkójét és így minden nap kikapott valamelyik tanár, a ki aztán odább is állott.

Ilyeténképen a királyfi szerencsésen már vagy tizenkét éves lett, de még azt sem tudta, micsoda fán terem az ábéczé. Hanem tortát enni annál jobban tudott és annyit tömött a szájába, hogy szinte belevörösödött. Ezért is történt, hogy Pi-Pa-Csi herczeg nevet adtak neki, a mi az ő szép nyelvökön valami pirosat jelenthetett.

Egy napon igen csuf szeles, esős idő volt s Mo-Ro-Gó király nem mehetett ki szokásos vadászatára.

— Sebj, — mondá, — ma egy kis vizsgálatot tartok a fiammal, hadd lássam, hogy az én jeles és nevezetes fiaeskám mennyire haladt már a tudományokban.

Előhívták Pi-Pa-Csi királyfit és az öreg Mo-Ro-Gó király kérdezett tőle egyetmást, Pi-Pa-Csi csak bámult, hogy mi jutott az ő király apjának az eszébe.

— Ha kíváncsi vagy rá, kérdezd meg a tanároktól, nekik tudniok kell. Mi közőm neked hozzá.

Még a kétszer kettőből is csak annyit tudott, hogy ha két darab tortája van, hát akkor még egyszer annyi van, mint ha csak egy volna.

Mo-Ro-Gó király összeránczolta a homlokát és így szólt La-Pu-Ló herczeghez, a ki legelső miniszter volt:

— Hallod-e, kedvelt hívem és jeles első miniszterem, ez a dolog nekem nem nagyon tetszik. Az én jeles fiam olyan tökfílkó, hogy egy füles csacsi valóságos tudós böles hozzá képest. Hát ezért fizetem én azt a sok mestert és tanítót, he?

Nagy szorongva felelé La-Pu-Ló:

— Nem tagadhatom, fölséges királyom, hogy mint mindig, teljesen igaz, a mit mondtál, Pi-Pa-Csi királyfi a legnagyobb tökfílkó ezen a kerek világon. De hogy lehessen azon segíteni, ha nem akar tanulni?

— Az már a ti gondotok. A királyfi azért királyfi, hogy azt tegye, a mi neki tetszik. Ha neki nem tetszik tanulni, hát nem tetszik, punktum. De azért tudnia kell mindent, mert különben, hogy hagyjam én rá ezt a nagy országot. Elég az hozzá, kedves hívem La-Pu-Ló, ha mától fél év alatt Pi-Pa-Csi királyfi nem fog mindent tudni, a mit egy jeles királyfinak tudnia kell, hát akkor én valamennyit, mesterét és tanítóját lenyaztatatom, mivel pedig te rád biztam a fiam nevelését, hát legelőször is téged foglak lenyaztatni. Mától fogva fél év mulva, ne felejtse el. Én nem fogom elfelejteni.

La-Pu-Ló nagyon jól tudta, hogy a derék szavatartó király nem feledkezik meg az ilyen ígérteéről. Már szinte úgy érezte, mintha nem is volna ott a feje a nyakán. Megtapogatta, hogy meggyőződjék róla.

— Ma még megvan a fejem, de fél év mulva hányadán leszünk! Uram Teremtőm, hogy tanítsam én meg ezt a Pi-Pa-Csi királyfit fél év alatt mindarra, a mit esz-

tendők óta sem tanult meg? Hogy lehessen egyáltalában valamire megtanítani, mikor nem akar tanulni?

Igy törte a fejét a jeles La-Pu-Ló első és leghatalmasabb miniszter, de mind hiába törte, mert nem találta ki a módját, mikép lehessen tudóssá tenni Pi-Pa-Csi királyfit, a ki nem akar tanulni.

Egészen elbusultan ért haza és nagy karos székébe dőlt, azon gondolkozva, nem volna-e jobb, ha mindjárt véget vetne kínos aggodalmainak.

— Ugy is mind hiába, fél év mulva Pi-Pa-Csi épen olyan tökfilkó lesz mint ma és kegyelmes királyunk levágtatja mindnyájunknak a fejünket. Hát mit gyötrődjünk fél évig? Inkább megyek hozzá még ma és megkérem, hogy most mindjárt vágassa le a fejünket.

Épen a mint ezt gondolta, oda jött hozzá az ő kedves fiacskája Csem-Cse-Gi, kezében nagy darab lekváros kenyérrel. Szokása szerint, föl akart kapaszkodni az apja térdére, de La-Pu-Ló most úgy el volt merülve szomorú gondolataiba, hogy nem segített neki, Csem-Cse-Gi pedig csak két kézzel kapaszkodva birt följutni. Igen ám, de a lekváros kenyeret meg a világért sem adta volna ki a kezéből, azzal együtt próbálta meg a kapaszkodást és hát persze mi lett belőle? Az, hogy a lekvárral csunyán összemázolta az apja fényes aranyos ruháját.

De már ezt észre vette La-Pu-Ló és ámbátor máskor igen engedékeny apa volt, de mostani elkeseredett kedvében haragosan rivalt rá fiacskájára:

— Ejnye te gézengúz, hát arra való az én aranyos kabátom, hogy lekvárral

kend be? No megállj! Ezért ma nem kapsz ebédet.

— Bánom is én! — felelé az elkényeztetett Csem-Cse-Gi. — Az ebédre ugysem sokat adok, majd ad a mama annál több csemeget ozsonnára.

— Igazán? No, majd meglátjuk. Besuklak ide ebbe a szobába, a kulcsot magamhoz veszem és holnap reggelig ki nem eresztelek. Majd meglátjuk, hogy fog ez a csemege tetszeni.

De már erre megszeppent Csem-Cse-Gi urfi és mindjárt eszébe jutott, mit kell tennie. Bűnbánólag, rimánkodva kérte apját:

— Édes kedves jó apácska, ne haragudjál! Csak most az egyszer bocsáss meg, jövőre majd vigyázni fogok, nem is fogom gunyolni a parancsodat, engedelmes leszek, csak most bocsáss meg.

La-Pu-Ló, mint mondtam, lágy szívű apa volt, tehát meg is bocsátott fiacskájának, ki örvendve távozott. De a mint elment, a hatalmas első miniszter így okoskodott:

— Tessék! A saját fiammal mindjárt boldogulok. Ha nem teszi azt szépszerivel, a mit kívánok, megbüntettem és akkor ugyancsak engedelmeskedik ám. Bezzeg ha Pi-Pa-Csi királyfi egy párszor így megjárna, majd tanulna ő is, hogy jobban sem kell.

És a mint ezen elgondolkozott, egyszerre nagyot ütött a homlokára és így szólt magában:

— Hát miért ne? Ez a Pi-pa-Csi királyfi, ámbátor a mi kegyelmes királyunk fia, nem lehet sokkal ostobább, mint más efféle kis fiu. Mo-Ro-Gó király azt mondja

ugyan, hogy azért királyfi, hogy azt tegye, a mi neki tetszik, nem szabad vele semmit esinálni, a mi nincs kedvére. De már így nem fog soha semmit megtanulni. Majd próbálok én valami egyebet. Nem kockázatok semmit. Kegyelmes királyunk már ugyanis megígérte, hogy lenyakaztat. No hát rosszabb már így sem történhetik velem.

Másnap reggelre kiderült az idő és Mo-Ro-Gó király korán reggel elment vadászni, előre tudatva, hogy csak estére fog haza térni.

Pi-Pa-Csi királyfi, mikor így tíz óra tájban fölkel az ágyból és megreggelizett, besétált a terembe, hol tanulni szokott. Nagyon szeretett ő ott időzni, mert tágas terem volt és mialatt a tanár valamit magyarázott, ő kényelmesen nyargalászhatta köröskörül. Ma, a mint belépett, egy egészen ismeretlen, új tanárt talált ott. Ezen csöppet sem csodálkozott, mert mint már mondtam, a legelszántabb tanár sem tartotta ki tovább három-négy napnál. Az új tanár elkezdte a leckét, Pi-Pa-Csi pedig a játékot, mint szokta. De az új tanár ekkor így szólt:

— Kedves Pi-Pa-Csi királyfi, azt tanácsolom, figyeljen arra, a mit magyarázok, mert különben megbánja.

Pi-Pa-Csi nagyot nevetett és még kicsufolta a bolondos tanárt. Mert hát ugyan hallott-e valaki valaha olyat, hogy egy királyfi megbánja, ha nem hallgat a tanítójára.

— Csak beszéljen, a meddig kedve tartja. Ha elfáradt, elmehet, — mondá Pi-Pa-Csi és tovább nyargalászott.

A tanár még egyszer intette, aztán

harmadszor és utoljára. Mikor ez sem használt, a tanár fölkerelkedett és elment.

Pi-Pa-Csi nagyot nevetett, hogy így kifogott ezen a tanáron is. Még egy ideig nyargalászott, aztán megéhezett és a főkonyhamesterhez akart menni csemegéért. Igen ám, akart, csak hogy nem lehetett, mert az ajtó be volt csukva. Zörgetett, lármázott, de mind hiába, az a terem félreesett a többi lakott termektől, onnan ki nem hallatszott a kiáltás. Az ablak pedig egy pusztá, csöndes udvarra szolgált, hol egész nap nem járt senki. Az lett belőle, hogy Pi-Pa-Csi királyfi egész nap böjtölt s éjjelre is éhgyomorral feküdt le nagy mérgesen a pamlagra.

Mo-Ro-Gó király késő este tért haza a vadásatról és lefeküdt, de másnap reggel látni kívánta jeles fiát. Sokáig keresték mindenfelé, míg végre rátaláltak a csukott teremben s Pi-Pa-Csi mérgében sirva beszélte el, mi történt vele. Rettentes volt Mo-Ro-Gó királynak a haragja. Ilyen szörnyőség még soha sem esett meg az ő királyi nemzetségén, hogy megböjtölték volna valamelyik királyfit. Tüstént hívatta első miniszterét, La-Pu-Lót és számon kérte. La-Pu-Ló úgy tett, mint a ki rettentően csodálkozik a borzasztó eseményen.

— Hallatlan vakmerőség! De jaj annak a tanárnak, a ki ilyen szörnyőséget mert elkövetni Mo-Ro-Gó király fiával. Bizzál bennem, kegyelmes királyom, előkerestetem a vakmerőt, ha a föld alá bujt is és aztán karóba huzatjuk. Majd rendelék más tanárt Pi-Pa-Csi királyfi mellé.

Az új tanár egészen másforma ember volt, mint a tegnapi, de tudja Isten,

mért nem, Pi-Pa-Csi mégis úgy gondolta, mintha már valahol látta volna, sőt mintha ahhoz a tegnapi veszedelmes emberhez hasonlítana. De ezt csak egy pillanatra gondolta, aztán szokása szerint hozzá fogott a multságához. De ez az új tanár is azt a furesaságot mondta:

— Kedves királyfi, ide figyeljen arra, a mit magyarázok, mert különben megbánja.

Pi-Pa-Csi azonban nem olyan vitéz volt, a ki egykönnyen megijed, még ha egyszer már pórul járt is. Épen úgy nem hallgatott tehát az intésre, mint tegnap. A második, harmadik intésre sem hallgatott. Ekkor azonban olyasmi történt, hogy Pi-Pa-Csi hamarjában azt sem tudta, mi az. Hát biz' az nem volt egyéb, mint hogy a tanár fölkapott egy nádpálczát, aztán balkezevel megragadta Pi-Pa-Csit, jobbkezevel pedig a nádpálczával irgalmatlanul kiporolta a királyfi nadrágját, a mit Pi-Pa-Csi azért nem talált kellemesnek, mert ő maga volt benne a nadrágban. Elég az hozzá, hogy Pi-Pa-Csi olyan derekas verést kapott, mint annak a rendje. Szinte kéült-zöldült belé s egy ideig azt hitte, hogy talán meg is halt. De aztán mégis csak fölkel, szétnézett, — hát azt a veszedelmes tanárt nem látta sehol. Jajgatva szaladt panasza királyi apjához.

Mo-Ro-Gó király majd kibujt a bőrből dühében. Ilyesmi még soha sem esett meg az ő királyi nemzetségén! Megpáholni egy királyfit! Rögtön hívatta La-Pu-Ló minisztert, a ki megint úgy tett és beszélt, mint első ízben, aztán új tanárt rendelt Pi-Pa-Csi királyfi mellé.

Harmadnap, mikor az új tanár be-

lépett, Pi-Pa-Csi királyfi gyanakodva nézett rá. Még most is tapogatta a helyet, a hol a nádpálcza érte. Ez az új tanár megint veszedelmesen hasonlított az előbbiekre és megint olyan gyanusan intett:

— Kedves királyfi, ide figyeljen, mert különben megbánja.

Pi-Pa-Csi megrettent. Eddig napról-napra nagyobb baj érte. Ha ma még rosszabb sora lesz, mint tegnap, akkor mégis jobb lesz tanulni. Rászánta tehát magát. Nehezen ment ugyan és nehányszor nagy kedve lett volna megszökni. De mikor az a veszedelmes tanár ránézett, elmúlt a bátorsága és szépen tanult.

Igy ment ez másnap is és ezután tovább. Pi-Pa-Csi lassanként úgy találta, hogy nem is olyan borzasztó az a tanulás, sőt nagyon szép és érdekes, ha az ember tud valamit. Mire a félév letelt, Mo-Ro-Gó király megtartotta a vizsgálatot és mindenki csudálkozott, hogy Pi-Pa-Csi királyfi milyen derék fucska, milyen sokat tud. Csak az volt a furesa, hogy a tanárt, a ki tanította, sehol sem lehetett megtalálni. Eltűnt. Csak La-Pu-Ló mosolygott.

Mo-Ro-Gó király azonban észrevette ezt és sejtett valamit. Hanem csak annyit mondott:

— Kedves hivem, La-Pu-Ló, ne mosolyogj, mert akkor mindjárt kitalálom, ki volt az, aki megbőjtölte és megnadrágolta Pi-Pa-Csit. De én nem akarom tudni, megbocsátom és elfelejtem, mert most az egyszer neked volt igazad: az okatlan gyermeket, ki a szép szóra nem hallgat, szigorral kell a jóra ráterelni, még ha királyfi is.